

GOIGS EN LLOANÇA DE LA MARE DE DÉU DEL LLEDÓ

Excelsa patrona de la ciutat de Castelló de la Plana.

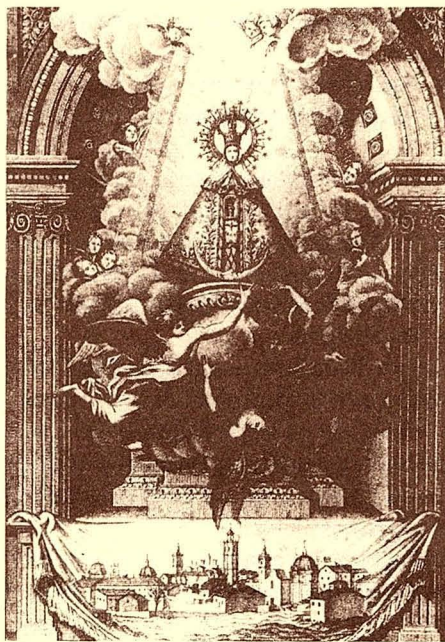

Del poble de Castelló
sigau llum i auxiliadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Sou l'hort tancat on creixia
la flor del Déu humanat;
de l'eterna Caritat
sou l'Esposa, oh Verge pia!
Vós sola en la Concepció
sou de l'Infern triomfadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Sou clar estel, llum i guia
que mostra el port a la nau,
sou l'arc-iris de la pau
oh santa Verge Maria!
Sou l'adorada mansió
en qué Déu complagut mora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

D'amor puríssim la mel
en Vós trobem, dolça mare;
sou l'escut que ens empare
i sou la portà del Cel,
sou de Déu benedicció,
sou del dia etern l'aurora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Del vostre amor un cantar
és tota la nostra història,
Castelló ha begut sa glòria
ací als peus del vostre altar;
és la vostra protecció
de sa grandesa penyora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Vostra santa mà deté
de Déu la justa venjança,
Vós sou la nostra esperança
i llar de la nostra fe;
sou bàlsem i curació
del qui vostre auxili implòra,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Protegiu els nostres camps,
beneiu la nostra terra,
aparteu d'ací la guerra,
la fam, la pesta i els llamps;
tot treball honrat i bo,
troba en Vós sa protectora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

En Vós troba el soldat
valor, i el qui estudia ciència
troba el pobre en Vós paciència,
i troba el ric caritat;
troba oit tota oració
i consol tot el qui plora
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Beneiu nostra alegria,
consoleu nostra tristor
i sempre del vostre amor
ompliu-nos Verge Maria;
tinga'm vostra protecció
ara, i de la mort a l'hora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

A la Plana beneeix
vostra mà, i del vostre amor
és un cantar cada flor
que en esta terra floreix;
sencera la creació
Vós diu ací triomfadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Del poble de Castelló
sigau llum i auxiliadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

ORACIÓ

Doneu-nos, Senyor Déu, a nosaltres els vostres servents perpétua salut de cos i ànima, i per la intercessió gloriosa de Madona Santa Maria del Lledó, sempre Verge, siguem deslliurats de la tristesa present i disfrutem de l'eterna alegria. Per Crist Nostre Senyor.

FESTES, ROMERIES I PELEGRINACIONS AL LLEDÓ

Curiosament, al primer document conegut de l'Arxiu Municipal de Castelló sobre el Lledó, de 1379, el Consell Municipal pren l'acord d'ampliar el Santuari, insuficient per albergar les nombroses pelegrinacions penitencials que ací acudien. Ens confirma aquesta antiquíssima notícia, que les pelegrinacions aplegaven tant des de la Ciutat com d'altres llocs estranys, presuposant moviments devocionals organitzats.

Una de les primeres pelegrinacions conegudes aplega al 1394 des de Vila-real i Almassora. Al 1404 és Castelló qui baixa a la Basílica en processó de rogatives, per la presència de la pesta. El Consell ordena pregó públic, recordant que homens, dones i xiquets majors de set anys, deuen dijunar i baixar descalços davant la Mare de Déu.

Noves pelegrinacions tingueren lloc al 1435, quan Lledó quedà convertida en Hospital d'apestats, igual que ocorregué al segle XVII i segle XIX.

Al 1505 la Romeria al Lledó era per a demanar aigua, permutant el Consell els premis de les festes de l'Assumpció, per farina de blat per a fer el pa que es repartia als pobres. De nou hi han rogatives de 1574 a 1579 per la presència de la pesta negra i per la seca.

No eren només els castellanencs qui baixaven al Santuari. Al 1583 eren els pobles de la comarca de l'Alcalatén els que patien per falta d'aigua. Veïns de Lluçena, l'Alcora i altres poblacions pelegrinen al Lledó. El Consell els dona aliments i habitació.

Al segle XVII, Felip IV ordena romeries als Santuaris més importants dels País, per a demanar el final de la guerra dels 30 anys i el Consell acorda anar al Lledó al 1625. A l'any següent, per primera vegada la imatge era traslladada a Castelló, retornant al 1631 amb motiu d'una epidèmia per l'aigua estancada del Riu de Millars.

A partir d'eixe moment els trasllats processonals de la Patrona a Castelló es produïren sempre en ocasions excepcionals, essent els frares caputxins els encarregats de portar-la des del Santuari fins el Toll (Plaça Maria Agustina), on era esperada per l'Ajuntament i els capellans de Santa Maria.

Les últimes ocasions en que ha estat traslladada la imatge a la Ciutat foren al 1924 per a la seua Coronació Pontifícia i Canònica, efectuada a La Farola el dia 4 de maig; al 1936 per salvar-la de la destrucció; al 1949 amb motiu del XXV Aniversari de la Coronació; al 1966 en les festes del VI Centenari de la Troballa i al 1974 per les Noces d'Or de la Coronació.

La festa de la Mare de Déu del Lledó fou celebrada antigament el diumenge següent al 15 d'agost, festa de l'Assumpció de Santa Maria, amb carreres de cavalls per la Joia, jocs de bous a la plaça del temple, balls de gegants, serenates, representacions de teatre, actuacions de joglars i solemnitats religioses.

El 27 de febrer de 1703, la Confraria acordava traslladar la festa al primer diumenge de setembre, en la proximitat al dia 8, celebrant la commemoració de totes les Verges trobades i el Naixement de la Mare de Déu. Des del 1912, la festa principal és solemnitzada el primer diumenge de maig.

Especialment significatives foren les festes del 25 d'agost de 1663 quan es beneïa l'antic Santuari del segle XVII; el 1 de setembre de 1731 a l'inaugurar-se l'obra de les naus de l'actual església i al 1766 a l'acabament definitiu de la Basílica.

També foren extraordinàries les festes de 1866, al commemorar-se per primera vegada el Centenar de la Troballa i cents anys mes tard, al 1966 en el VIe Centenar.

Al 1924, era Coronada la imatge pel Cardenal Vidal i Barranquer, després d'haver estat proclamada patrona principal de Castelló per un decret de Pius XI de 8 de novembre de 1922.

Al 1949, en el XXV aniversari de la Coronació, Castelló celebrà el Vot Assumpcionista, sol·licitant de Roma la declaració dogmàtica i al 1974, en el Cinquantenari de la Coronació, el retorn de la imatge al Santuari-Basílica, aprofità per a celebrar la pelegrinació diocesana de l'Any Sant, mentre que el temple fou designat pel Bisbe de la Diòcesi per a poder lucrar les indulgències durant tot l'any.

El 1 de maig de 1983, el Santuari era elevat a la dignitat de Basílica, per un Breu papal de Joan Pau II, signat a Roma el 18 de març, celebrant-se grans festes i un Solemne Pontifical.

Actualment a les festes principals de maig, es celebren concerts de Música Sacra, un Certamen Literari, la Serenata a la Mare de Déu, exhibicions de balls populars, cavalcades costumistes i sobretot un Solemne Triduu amb Pontificals i la magna Processó General.

La Romeria de les Canyes ha estat vinculada des de sempre a la Basílica de Lledó. Tradicionalment es visitava a la Mare de Déu a la tornada de la Magdalena. Aquest costum, documentat des del segle XVII, se va perdre l'any 1941 recuperant-se al 1989. Actualment la romeria és rebuda per una processó formada per membres de la Reial Cofraria de Lledó i el Prior de la Basílica.

Josep Miquel Francés Camús.

El presents goigs, amb lletra de Lluís Revest Corzo i música de Vicent Ripollés Pérez, són els que actualment se canten a la Basílica a les principals solemnitats. La il·lustració és un gravat de Facundo Larrosa, sobre dibuix de Joan B. Carbó. 1866.

JUSTIFICACIÓ

S'editen al 1991, per a la tradicional Romeria del tercer diumenge de Quaresma, enguany el 3 de març, 500 exemplars sobre paper registre crema, inclosos en la carpeta "Col·lecció de Goigs de la Romeria de les Canyes de Castelló de la Plana" i 500 exemplars de caràcter popular, als obradors de la Impremta Gramon. Promou l'edició la Colla de Cantors. Edita la Junta de Festes de Castelló.

Amb el patrocini de la:

CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT DE CASTELLÓ